

ЛОВО МИ Е...

...СПЕЦИАЛНО ИЗДАНИЕ

125 ГОДИНИ 32-РО УЧИЛИЩЕ

На 25 ноември нашето училище отбеляза не само патронния си празник, но и юбилейните 125 години от създаването си! По случай годишнината в този брой на вестника решихме да Ви запознаем с част от екипа на 32-ро – доктор Нели Костова – директор и учител по Химия и опазване на околната среда, господин Юлиян Топалов – системен администратор и учител по Информационни технологии, господин Александър Митев – диригент на училищния хор и учител по Музика, както и с един вече завършил, но много специален „ученик“ – Николаос Цитиридис.

ТЕМИ

- *125 години 32. СУИЧЕ*

ИНТЕРВЮТА

- *Г-жа Нели Костова*
- *Г-н Юлиан Топалов*
- *Г-н Александър Митев*
- *Николаос Цитиридис*

ПИСАНИЯ

- *Как Климент Охридски присъства днес?*

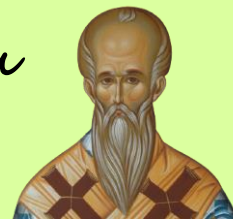
125 ГОДИНИ 32-РО УЧИЛИЩЕ

На 25. 11. 2021 година се навършиха 125 години от основаването на 32. СУЧЕ „Свети Климент Охридски“. Поради пандемичната обстановка не беше възможно да се отбележи подобаващо юбилеят. Имаше онлайн среща, организирана от д-р Диляна Филипова, която беше посетена от над 130 човека. Представени бяха картички с различни послания, изработени от учениците от всички етапи на обучение в институцията: начален, среден и гимназиален. Своите организационни и презентационни умения демонстрираха старшите и младшите посланици, съответно от 10, 11 и 12 клас. Разбира се, с редколегията на вестника бяхме предвидили специален брой, който да е посветен на събитието. Така стана обаче, че реално само на страниците, които предлага „Лобо ми е“ е възможна тази инициатива в момент като сегашния. Покрай настъпващите коледно-новогодишни празници, ваканцията, кратките срокове, оставихме появата на настоящия брой за началото на 2022-ра. Все пак цялата година до края на ноември си е юбилейна. Нямам представа как ще се случат нещата,

вероятно тържествен концерт за годишнината ще има или към края на учебната или в началото на следващата година – предвид сложната ситуация от повече от година насам. Затова и решихме в няколко поредни броя да посветим работата и усилията си на 125-годишнината. Имах намерението да ида до Държавния архив и да снимам някои интересни документи от миналото на 32-ро, ала ще е възможно след февруари месец (такава е работната схема на ДАА). Някога нашето училище е било Трета девическа гимназия – при самото си основаване. Сегашната сграда е вече на 80 – друг повод за юбилей! От 1992-ра сме училище с интензивно изучаване на чужди езици – поредна кръгла цифра! През 1905/6 година 32-ро е било и Държавно педагогическо училище. Е, днес сме една от базите на Софийския университет – та и тази традиция е съхранена. И тя е над вековна. По много интересен начин се свързва исторически 32-ро с възрожденското и революционното – имам предвид някогашния директор Стоян Каблешков, чийто знаменит брат пише едно емблематично писмо, възвестяващо началото на българската свобода. Или поне бележи пътя към нея. И днес имаме ученици, че и колеги, които са преки потомци на видни възрожденци. Ще ми се да ги представим! И днес възрожденският огън все още може да се усети! Слава Богу! Мисля си, че част от него е и този брой. Честити да сте, скъпи колеги, ученици, последователи на светаго Климента! На многая лета!

☺ Петър Михайлов – учител по БЕЛ

Как Климент Охридски присъства днес?

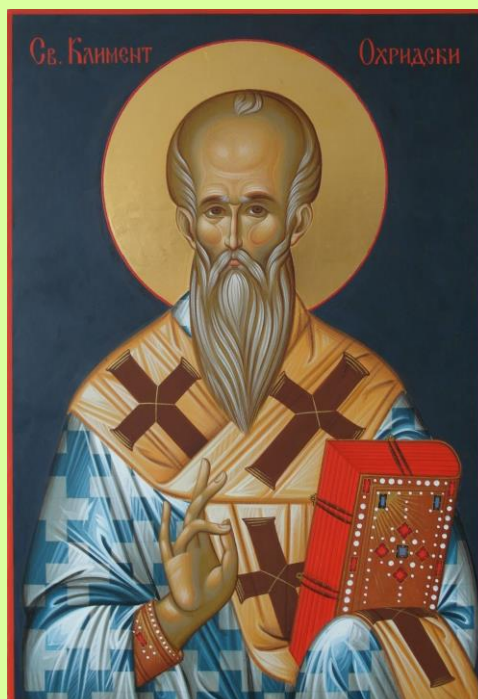
С делата си можеш да бъдеш запомнен завинаги, на това ни учи светецът Климент Охридски, живял преди повече от хиляда години. Оскъдната информация за ранните му години, не може да даде ясна представа за това какъв е бил преди да тръгне по пътя, извел го до извършването на святото му дело. Като юноша той става последовател на Методий, започва да се учи от него, “и видял с очите си всичките дела на своя учител”. Интересно е твърдението, че именно Климент може и да е допринесъл до известна степен в създаването на глаголицата, поради факта че когато император Михаил III поръчал на Константин да напише славянска азбука, той се събрал с брат си Методий и учениците им, един от които бил и Климент, във витинийския манастир. По времето на учението си при светите братя, той посещава Рим заедно с тях и разширява контактите си сред влиятелните кръгове на Римската църква.

След смъртта на Методий прекарва известно време в затвора заедно с другите последователи на светите братя и с двама от тях решават да се завърнат в България в последствие. Там Климент, Наум и Ангеларий са тържествено посрещнати от Борис III, Ангеларий умира скоро след това, но другите двама основават две от най-съществените школи в българските земи - Охридската и Преславската. По различни сведения в Охрид Климент за седем години обучил около 3500 човека, което за времето си е огромно постижение. От историческите извори идват предположенията, че всъщност Климент е улеснил някои от знаците от глаголицата, но кирилицата е била по-разпространена в Преславската школа на Наум. Той също е бил назначен от Симеон Велики за пръв епископ на български език.

От миналото до нас не е стигнала много информация за светеца. Той умира на почти осемдесетгодишна възраст и скоро след смъртта си е канонизиран. Климент е посочен като един от най-значимите автори на старобългарски език, писал е жития, похвални слова, църковни химни и превежда църковни текстове. Запазени са между 15 и 50 негови съчинения.

Но с какво е допринесло делото на светеца и как той присъства днес? Климент Охридски е останал в народната памет като книжовник, духовник и учител, делото му ни съпътства и до днес, а в столичното градоустройство името му може да бъде открито на множество места, свързани с труда му, като например Софийският университет, училища, булеварди и църкви. За жалост негови книги не са преиздавани от края на седемдесетте години, което е силно алармиращо, но все пак неговите заслуги не са забравени и още от началото на XI век неговото успение ежегодно се чества на 27 юли.

Деница Вълева

Госпожа Нели Костова

Директор и учител по Химия и опазване на околната среда

От колко години сте в училището и от колко време сте директо

От двадесет години съм в училището, дойдох през 2002 г., а от 2004 г. съм и директор.

Как се насочихте към образователната система?

Съвсем случайно, всъщност. Когато учех в университета, няхах намерение да ставам учител, но в един период от живота си реших, че е изключително важно човек да предава знанията, които има. Аз съм завършила химия, далеч не любим предмет на учениците, за съжаление доста труден, но много интересен, защото всичко около нас е химия. И любовта е химия. И би могло да се даде много и винаги има надежда, а още повече, че младите хора са невероятно заредени с толкова много енергия, която предават на нас по-възрастните, така че съм много щастлива, че избрах професията учител. Това ми носи огромно удовлетворение.

Как се става директор?

Аз лично съм съвсем случайно станах директор, тъй като през 90-те години беше доста динамично, вие сте чували - едно доста различно време и да завършиш едно образование не беше

никак достатъчно. Аз завърших икономика и известно време се занимавах с това. След 4-5 месеца реших, че това не е моето призвание и се върнах към учителската професия, а когато започнах да работя като учител ми беше изключително интересно. До ден днешен се срещаме с моя първи випуск, невероятни деца и невероятни млади и успешни хора. В един момент се пенсионира директорът на училището и аз се явих на конкурс. За да станеш директор се явяваш на конкурс, писмен изпит върху нормативната база в страната и устен изпит, в последствие спечелих този конкурс и оттогава съм директор на 32-ро училище, което, въпреки че не съм завършила като ученичка, е моето училище. Много се гордея с децата, които се обучават и са се обучавали тук, а и с невероятните си колеги, които са изключително широко скроени, което е важно. Училището го прави не сградата, а вие и ние - ученици и учители.

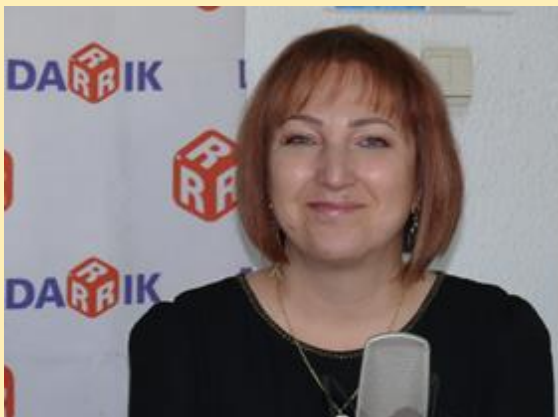
Коя е любимата Ви част от Вашата професия?

Любимата ми част всъщност е, когато всеки випуск завършва и следващата година го виждам на 15-ти септември, но и много вече завършили випуски, което означава, че сме си свършили работата. Удовлетворението от това, че децата обичат училището си. Вие сте

интервюирали наш бивш ученик - Николаос Цитиридис - убедена съм, че е казал колко е хубаво в нашето училище. Когато след 10 години ме канят на срещи на випуски, виждам едни страхотни, отговорни, възпитани млади хора. Най-важното за нас е това.

Коя е най-трудната част от Вашата професия?

Непрекъснатата промяна на нормативната база на законодателството, защото обикновено доста динамично се променят тези обстоятелства и понякога законите се правят от хора, които не разбират особено от образование и стават доста обърквания.

Трудно ли е да се поддържа доброто име на толкова голямо учебно заведение?

Изключително трудно е, но реално моята задача е много лесна, защото в училището се обучават много мотивирани млади хора и преподават страхотни учители. Не само специалисти, а хора, които ви дават много и ви учат на различни неща. Защото най-големият учител е животът. Там никога не знаем кой въпрос ще ни се падне, няма

конспект, за съжаление, и на това няма как да се научите, освен с опит.

Как протече юбилеят на училището в пандемична обстановка?

За мое най-голямо съжаление реално не се случи по най-добрия начин, но искрено се надявам през месец март или април да го отбележим с голям концерт. Обикновено правим много неща, тази година във всеки един випуск правеха викторини и други неща, свързани с патрона ни. Също имаше много интересна среща с посланиците ни, които поканиха и малките ученици, изобщо беше много интересно.

Какви са плановете Ви за бъдещето на училището, смятате ли да правите промени?

Промените не ги правя аз, промените правим след много задълбочен анализ целия екип от учители и разбира се изследваме нагласите на родителите и на обществото. Не мисля, че промените, които се случиха в последната време са генерални разлики, но от миналата година се разшири разнообразието от профилиращи предмети в 11. клас, а и от 8. клас се добавиха нови паралелки със специализация софтуерни науки и природни науки, поради голямото търсене. Промените правим само и единствено, ако има някакъв отлив и нещо не се получава по най-добрия начин, по който бихме желали, но на този етап липсват оплаквания и затова генерални промени, свързани с подготовката на учениците и с разнообразието от профили не можем да правим. Що се отнася до материалната база, вижда се, че непрекъснато я

променяме, сега се реновира едната част от сградата и ще бъде оборудвана по природни науки. Генерално променихме сградния фон, материалната база, дигитализирахме училището, но за мен най-ценният ресурс са учениците.

Какви са качествата, които Ви помагат в професионален план?

Аз съм страшно организирана. Държа много на точността. Също така, може би дори от ученичка, съм много амбициозна. Смятам, че човек трябва да си поставя цели и смятам, че няма нещо, което не може да бъде постигнато... Е, не мога да пея, не мога да рисувам, но нещата, които зависят от нас самите, когато се поставят, мисля, че са достижими. Това много ми помага. Обичам да се развивам. Обичам да върша различни неща, мразя еднообразието. Затова може би много ми харесва учителската професия, защото преподавайки един и същи урок в два различни класа, се получава по съвсем различен начин, така че непрекъснато човек трябва да се променя и да се адаптира към средата и това е едно мое много добро качество, че умея да се приспособявам и мисля бързо. Реагирам доста адекватно в непредвидими ситуации.

Кои са най-големите Ви постижения в професионален план и какви са целите Ви за в бъдеще?

В професионален план по-високи цели от това не си поставям, защото съм удовлетворена от работата си. Мога да кажа, че съм един изключително щастлив човек, защото когато човек идва на работа с удоволствие, тогава може да се

наслаждава и да постига много неща, намирайки се в хармония сам със себе си, когато е на работа. Аз например идвам много рано на работа, събуждам се рано и предпочитам да съм в работна среда, отколкото да стоя и да гледам филм въщи. В осем часа аз съм в училище, което само по себе си значи много. Наистина ми харесва да съм учител и да правя това, което върша и по този начин да подобря някои неща. Бъдещите ми планове са да развиваме 32-ро училище заедно с младите хора и с колегите. Виждате всъщност, че имаме нови и млади колеги, което е страхотно за институцията като цяло и е много добър показател, защото преди доста години в училище средната възраст на педагогическия персонал беше 57-58 г. В момента е 45 - вижте колко млади хора идват в нашето училище и искат да бъдат учители. Казах, че обичам да се развивам. Завършила съм няколко специалности, защото за мен човек не трябва да спира. Винаги може да научи нещо. Първото ми образование е Софийски университет - химия, второто е в Университета за национално и световно стопанство - магистър по икономика съм, завършила съм и Нов български университет - магистърска програма - приложна лингвистика, четвъртата ми магистърска програма е отново Софийски университет - образователен мениджмънт, а доктората ми е в сферата на методиката, всъщност той е доста различен и в управлението, в химически факултет на Софийски университет, така че доктор съм, това е лично постижение и стремеж към развитие и усъвършенстване. Човек трябва да развива личния пример - не може да изискваме учителите да

серазвиват, а директорът да седи на едно място.

Какво е мнението Ви за училището и учениците днес?

Аз лично много се ядосвам, когато чуя възрастни хора да казват “Ох, това поколение за нищо не става.”, напротив аз мисля, че младите хора са изключително гъвкави, изключително приспособими, една голяма част са и много мотивирани, много четящи, много знаещи. Аз искрено се радвам, че в нашето училище една голяма част от учениците са такива, има надежда за България, защото в днешния ден пиша препоръка на една ученичка, която преди две години завърши нашето училище и сега кандидатства за Бръшляновата лига. Така че, мисля, че в България има много потенциал, младите хора са изключително мотивирани, сравнявайки ги с някои западни държави. Браво, че ги има!

Какъв съвет, свързан с обучението, бихте ни дали като директор и учител?

Много е трудно да се дават съвети по принцип. Първо да правите нещата с много мисъл, което е малко трудно на 15-16-17 години. Да се развивате и четете изключително много, защото общата култура, която дават всички науки, а и кигите, е едно голямо предимство пред всички останали, с които се съревновават оттук насетне. Мислете задълбочено, учете, защото аз лично много се дразня понякога, когато задам въпрос и ученик ми отговори “Защото така пише в учебника”. Опитайте се да мислите. Понякога няма верен и неверен отговор, въпросът е да мислите и

провокирате мисловните си процеси и да развивате логическото си мислене. Инвестирайте във вашето бъдеще.

Ръководната Ви позиция отразява ли се на личния Ви живот?

Може би вече не толкова, всъщност да, отразява се, защото човек винаги е ангажиран, телефонът може да звънне и в по-късните часове с проблем, родител, учител, жалби винаги има. Тези проблеми са по-скоро предизвикателства, пред които сме изправени, за да решим и да се усъвършенстваме. В самото начало много ми пречеше, защото в момента, в който станах директор, дъщеря ми беше в шести клас, аз работех по двадесет часа, така че имам “грях” към нея, за няколкото години, в които ми беше много трудно, но сега нещата са добре, може би дори не е било за лошо, защото тя се научи да е много самостоятелна. И учителите нямат много лично време, човек който е отдаден на работата си и я върши с удоволствие винаги е ангажирана със ситуациите, с които се е сблъскал през деня, всеки, който работи с хъс понякога се лишава от лични приятни изживявания.

Какво е любимото Ви занимание извън работно време? С какво се разсейвате от работата?

Аз съм пътешественик, обожавам и страшно много пътувам, всяка почивка и всяко свободно време пътувам в България и извън нея.

Кои са любимите Ви дестинации?

Топлите, обичам на топло, не обичам зимния туризъм. Родена съм през лятото и може би това е причината. Обичам морето.

Кой е бил Вашият любим предмет, докато сте учили в гимназия?

Изключително много обичах история и български език и литература, четях много, много ми беше интересна литературата, имах невероятни учители, последната година всъщност реших, че ще кандидатствам химия. През цялото си обучение бях твърдо убедена, че ще уча български език, странно, но нещата се променят и никога човек не знае, но пък е изключително хубаво, че сме учили много предмети, както и учениците сега, защото човек се обогатява изключително много.

С какво се гордеете най-много?

Изключително много се гордея с това, което 32-ро училище постига. През последните години резултатите от държавните зрелостни изпити са в топ 10,

което не е малко. Много се гордея, че работим по много международни проекти - едно от първите училища с София, което от 2002. година работи по международни проекти. И страшно много се гордея, когато пътуваме с български ученици от нашето училище в други държави или ученици от други националности идват при нас. Винаги нашите ученици са най-добрите, най-можещите, най-добре говорещи. Имали сме и дебати, и часове по математика, винаги нашите ученици са страхотни. Гордея се с тях.

Какво послание бихте желали да предадете?

На младите хора от нашето училище, ще се повтаря, но е изключително важно, инвестирайте в знания и в собственото си бъдеще. Знанието, това е нещото, което ще ви отвори вратите в света.

Какво Ви вдъхновява да бъдете толкова успешен човек и директор?

Не знам дали съм успешен човек и директор, аз съм щастлив човек и директор, може би двете неща са в синхрон. Вдъхновяват ме успехите на младите хора и ентузиазмът на учителите.

Господин Юлиан Топалов

Системен администратор и учител по Информационни технологии

Откога работите в нашето училище?

В системата на образованието работя от 13 години. В нашето училище съм от 4 години.

Как решихте да станете учител?

Реших да стана учител, за да помагам на другите около себе си, да променям подрастващите, да ги карам да мечтаят и да бъдат себе си. Да бъдат отговорни и успешни.

Винаги ли сте имали интерес към технологиите?

Интересът към технологиите се появи когато се появи интернет, за да мога да общувам с приятелите си живеещи извън България. Така започнах да чета и търся различна информация. Завърших и следдипломна квалификация с информатика и информационни технологии. Другата ми специалност е учител по изобразително изкуство.

По какъв начин смятате, че се отразяват те на хората?

Начинът по които използваме технологиите не се отразява добре. Самите технологии са, за да помагат и облекчават всекидневието, да помагат в различни сфери от живота.

Как според Вас могат да се използват технологиите в образователната система?

Технологиите могат да се използват да показват различни места по света. Да имаме достъп до различни книги и информация. Да направят обучените по-интересно и привлекателно.

Какво липсва на учениците в днешно време?

Учениците днес забравят да общуват нормално. По-голяма част от времето си прекарват пред смарт устройства и живеят във виртуален измислен свят.

Какво най-много Ви вдъхновява?

Вдъхновявам се по природата. От споделеното време с близки и приятели.

Господин Александър Митев

Диригент на училищния хор и учител по Музика

Откога работите в нашето училище?

Започнах да работя в нашето Училище първоначално като диригент на Детския представителен хор през 2018 г. От 2017 г. до 2019 г. съм бил учител по заместване по предмета Музика, а през 2020 г. започнах като щатен преподавател.

Как решихте да станете учител?

Много са причините, които повлияха на решението ми да стана учител. Произхождам от семейство, в което традициите на учителската професия са дълбоко вкоренени – моята баба, дядо, моите лели, сестрите на моята баба и други мои роднини са учители и университетски преподаватели. Имам невероятни родители, които ме подкрепят във всяко начинание. Освен тези фактори, имаше хора, които ме вдъхновиха и подкрепиха в това мое решение. Най-много благодаря на ръководството на Училището, които ми гласуваха доверие и ми дадоха криле,

за да се развивам професионално. Благодаря и на всички колеги, от които не спирам да се уча.

Да си призная, преди да преподавам в нашето училище, съм преподавал тясно специализирани дисциплини като солфедж и теория на музикалните елементи, пеене, пиано, подготвял съм ученици за влизане в музикалните училища. Не съм си представял да преподавам музика в общообразователно училище, защото е много трудно да грабнеш вниманието на хора, чиито интереси не са насочени само към този предмет и да ги обучиш. Далеч по-лесно е да се преподава музика на деца, които искат да станат музиканти и имат такива стремежи. С всеки час си давам сметка, че моите ученици не отстъпват по качества и ученолюбивост на профилираните с музика ученици, което предизвиква гордост в мен. Благодаря на всеки един от тях.

Каква бихте определили като хубава музика?

За да може човек да определи дадена музика като хубава такава, трябва да си зададе въпроса, какво всъщност е музика? Музиката не е ли едно абстрактно понятие, което ние сме възприели в неговия най-общ смисъл.

Музиката е навсякъде с нас и ние сме навсякъде с нея. Тя е добра наша познаница и е с нас в домовете ни, сред природата, понякога (както е в моя случай) на работното ни място. За мен хубавата музика може да се определи като такава според начина, по който въздейства върху нас (слушатели или изпълнители) и нейните художествени качества, имайки способността да създава пространства във всички равнища на човешкото съзнание и въображение. Възприемането ми за хубава музика е тази музика, която се е запазила устойчиво през вековете или музика, която следва традиции от миналото. Музиката като конкретно понятие в пълната си функционалност и най-вече хубавата музика, е тази, която може да бъде в синтез с другите видове изкуства. Представете си една картина, която е рисувана от Рубенс, която съзерцавате с часове под звуците на музика от Вивалди <https://www.youtube.com/watch?v=xhkoUQ7HdlQ>. Това е хубавата музика – един съвършен човешки микрокосмос (една лична човешка вселена). Хубавата музика за мен е музиката, която успява да изгражда образи в нашето съзнание посредством звуковата картина, която създава. Писателят Виктор Юго казва, че "Музиката изразява това, което не може да бъде изказано с думи и това, което не може да остане неизказано."

Изучавал съм композиция в Музикалната академия като учебен предмет през своето следване в специалността Хорово дирижиране. Идеите ми се раждат тогава, когато има

специален повод за написването на определено произведение, което не изключва факта, че съм писал произведения в състояние на творческо вдъхновение. Една голяма част от песните, които сте слушали на концертите на Детския представителен хор, са мои аранжimenti, включително и песни, които сме изпълнявали с оркестър „Симфониета-София“. Всички те са плод на много време и неуморна работа. Писал съм и авторски песни за глас и пиано, миатюри за солови музикални инструменти, хор акапела и хор с акомпанимент.

Разкажете ни за любимия Ви концерт, в който сте взимали участие.

Най-любимите ми концерти са били и ще останат с Детския представителен хор на нашето обичано училище. През дългата си сценична практика като изпълнител на музика от 1997 г. имам хиляди участия в концерти. Хорът на нашето училище е сбъдната моя мечта,

която се осъществи през 2018 г. благодарение на едно невероятно сътрудничество между мен и моите колеги преподаватели по Музика (г-жа Илиана Траянова и г-жа Людмила Павлова), учителите по другите учебни предмети и най-вече с неотлъчната подкрепа и гръб на ръководството на нашето училище. Няма такова друго училище с толкова дейни и подкрепящи колеги-професионалисти. Сещам се с умиление за първият концерт на хора. Той се проведе в залата на Политехническият музей на 21 декември 2018 г. Цялото приготвяне бе много емоционално, свързано с много подготовка на певците, защото някои от тях никога не бяха излизали на сцена. Имаше изключително много детайли по организацията на събитието, което трябваше да бъде на добро ниво като първи концерт. Мисля, че успяхме да грабнем вниманието на аудиторията. Децата бяха много притеснени преди да излязат на сцена и не подозираха, че толкова много публика ще слуша техните изпълнения. Старателно обяснявах всеки детайл за тяхното сценично поведение, как да пеят, как да се покланят, как да се наредят, каква звучност се изисква на всяка песен според акустичната среда в залата. Целият концерт беше магия, която никога няма да забравя и ще си го спомням цял живот. Самият аз изпитвах любопитство какво ще се получи като краен резултат. Във всеки концерт на Детския представителен хор на 32. Училище има една енергия, която е много специфична, особено на коледен концерт. Усещането в залата е за

домашен уют, топлина и радостни емоции, придружени с онова изпълнителско гъделичкане в стомаха, което започва от момента на излизане на сцената до последния акорд в края на концерта.

На колко инструмента свирите и кой Ви доставя най-голямо удоволствие?

През живота си съм свирил на орган, пиано, кларинет, укулеле и ударни музикални инструменти. Любимият ми инструмент е пианото. Това е инструментът, на който свиря повече от 20 години и който не ме е изоставял в моето развитие. За него Йохан С. Бах казва, че няма нищо толкова невероятно, а като удариш правилния клавиш в точното време, пианото ще засвири само на себе си. Пианото е невероятно за мен, защото то е до мен в най-щастливите ми и най-тъжните ми моменти. Първото си пиано получих от родителите си в периода, когато се сбогувах завинаги с дядо си. Харесва ми отношението на колосите в музиката към този музикален инструмент. Лудвиг ван Бетховен казва, че дори и да изсвириш погрешна нота, е незначително, но да свириш без чувство – това е непостижимо. Пианото е кралят на музикалните инструменти, минало през различни промени в своето

устройство и различни форми, за да стигне до нас такава, каквото е.

Винаги ли сте усещали музиката като "своето нещо"?

Музиката винаги е била моето нещо и не си представям какво друго бих правил, ако не създавам или преподавам това животворно изкуство. Мен винаги ме е влечала интелектуалната страна на музикалното съдържание или това, как чрез музиката се тълкуват определени авторски мисли, а всичко това се крие в музикалния детайл – всяка пауза, всеки тон, всяка динамика. Винаги си задавам въпроси: „Добре, аз се чувствам по точно определен начин, когато изпълнявам или слушам определена част от произведение. Как ли се е чувствал авторът в момента на написването и какви са вътрешните му пориви за това откривателство? Какво иска да каже на света?“. Ще си позволя да направя цитат от любим за мене филм - „Хачико: Най-верният приятел“ - „В музиката има нещо, което не може да бъде записано. Животът не може да бъде записан, сърцето не може да бъде записано ... Моментът на сътворението е неуловим по същество...“ Тази

мистика ме увлича. Музикалното изкуство помага на човек да се изрази, да заяви на света своите мисли, чувства, пориви. Лев Толстой казва „Музиката е стенограма на чувствата.“ Музиката е неделима част от мен – моето дихание, моят неприкосновен свят.

Ако трябваше да дадете съвет на учениците, които тепърва започват да се занимават с музика, какъв щеше да бъде той?

Обичам учениците си и наистина искам да им предам своите познания и умения в музиката, както и познания за живота. Само един съвет би бил крайно недостатъчен, за да насочи вниманието и интереса на човек към дадена област, но най-важният е - музикантът в днешно време трябва да бъде всеотдайно развит – да разбира, да знае и да може. За да бъде успешен един такъв човек, той трябва да притежава не само знанията и уменията, но и силно развита самодисциплина, адаптивност и креативност. Изучаването на изкуства е дълъг и сложен процес, който е свързан с труд, постоянство, точност и упоритост. Един известен италиански композитор и музиколог от XVI в. Джозефо Царлино пише в свое съчинение „Музиката трябва да бъде изучавана като свободна и достойна наука не само защото кара младежите да прекарват приятно и ползотворно времето си, но и защото подготвя ума им за усвояването на други полезни науки“. Един интересен факт за мен е, че бях доста буйно дете, но с годините на съзряване се стремя все повече към швейцарска

точност във времето и немско самовъзпитание. Понякога съм бил прекалено самовзискателен и съм се лишавал от много неща, за да постигам успехи в това поприще. Например, когато съм ходил на участия в чужбина – лягане в точен час, събуждане в точен час, хранене в точен час, половин час преди репетиции съм на посоченото място, готов за тяхното провеждане. На тази точност и отдаденост уча своите ученици и певци в хора, някои от които постигнаха и продължават да постигат успехи в своите начинания. Учете изкуства, и както е казал френският математик и механик Жак Адамар „Лишеният от естетическо чувство никога няма да стане изобретател“, а какво би възпитало чувството ни за естетика, ако не изкуствата?

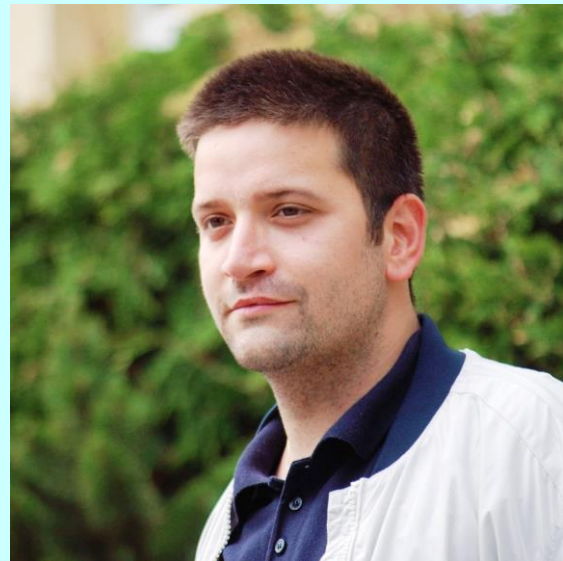

По какъв начин музиката ни влияе психически?

Известният английски писател и драматург Уилям Шекспир пише, че „Музиката заглушава тъгата.“. Това е абсолютно вярно. В последните години психологията и специалистите в тази област станаха изключително актуални, защото така, както понякога имаме нужда от лекар, когато лекуваме тялото си, така имаме нужда и от психолог, който да помогне на душата ни. Настъпиха трудни времена за човечеството, които разширяват възможностите за прилагане на музиката като терапевтично средство. Полека-лека в пределите на нашата страна се въвеждат нови специалисти. Това са музикотерапевтите, които са завършили специалността Музикотерапия. Те използват лечебните свойства на музиката, за да помогнат на хората в нужда. Още древните народи са се лекували чрез музика. Това доказва влиянието на музиката върху човешката психика и физика. Тя може да ни влияе по много начини – позитивно и негативно. Ще Ви излъжа, ако кажа, че тя е само позитивна. Музиката е жива материя и така, както хората имат своите позитивни и негативни страни, така и тя има същите. Музиката има влияние над емоциите, чувствата, настроенята и начина на мислене на хората, защото всеки звук се възприема чрез слуха, който изпраща информацията в главния мозък. Има значение какво слушаш, защото музиката носи послание и енергия, както и определена кодирана от автора й информация.

По-горе Ви разказах за енергията в концертната зала, когато изпълняваме с хора коледни песни (чувство на уют, топлина, спокойствие, безвремие). Трябва да имаме предвид, че музикалният звук и изобщо звуците достигат до нас посредством трептения, които се разпространяват по предметите и материите около нас и те ни влияят. Например, когато човек отиде на дискотека, започва да изпитва чувство на еуфория. Всеки орган в човешкото тяло е чувствителен и по някакъв начин реагира на различни честоти. Музиката може да ускори или забави пулса на човека. В тази връзка френският писател Анри Мари Бел казва „Перфектната музика привежда сърцето в абсолютно същото състояние, което преживявате, наслаждавайки се на присъствието на любимото си същество, тоест музиката безспорно дава най-живото щастие, което е възможно на земята.“ Всеки музикален тон е вид звук, който влияе на мозъка ни, а тоновете винаги са в определени съотношения помежду си. Не случайно това изкуство е сред първите познания на човечеството и сред основните потребности на човек, защото тя има влияние върху него. Музиката и психологията винаги са били във взаимовръзка и учените непрекъснато правят изследвания как тя влияе на психиката на човека (на болни, на възрастни, на млади хора и др.). Бих могъл много да говоря на тази тема, но тя е подходяща за семинар. Въпреки всичко ние можем да избираме музиката, която слушаме и да

преценим, дали ни влияе добре на психиката.

Какво най-много Ви вдъхновява?

Винаги ме е вдъхновявало желанието на моите ученици да направят нещо различно и новаторско в музиката, нещо, което би било трудно за тях, но те имат огромното желание, да го постигнат. Напълно отворен съм към промените и иновациите, които са изискване на времето, в което живеем. Често цитирам прочута фраза на учена Чарлз Дарвин, който казва: „Оцеляват не най-силните или най-умните, а онези, които най-добре се адаптират към промяната.“.

Позволете ми да завърша с една мъдра мисъл на писателя Джим Стовал, която се препокрива и с моите възгледи: „Трябва да знаете какво правят другите, да оцените усилията им, да признаете успехите им и да ги подкрепите в техните начинания. Когато всички си помагаме, всички печелим.“.

Николаос Цитиридис

Бивш ученик и телевизионен водещ

По случай 125-тата годишнина на училището ни решихме да Ви запознаем с един от най-изявените му, вече бивши, ученици – Николаос Цитиридис. Вероятно Ви е много познат със своето предаване, излъчващо се в ефира на БТВ. Малцина обаче знаят, че той е завършил именно нашата гимназия – 32-ро СУИЧЕ. След като чу поканата ни, Додо, както го наричат приятели, се отзова изключително сърдечно и дори ни покани да му гостуваме в студиото. И за миг не се поколебахме и с отворени обятия приехме. Така започна и цялото вълнение!

Ние от своя страна поканихме да присъства и госпожа Деси Петрова – негова дългогодишна приятелка и наш любим преподавател. С голям трепет очаквахме момента, в който ще престъпим прага на БТВ и ето че той дойде. Бяхме зашеметени от цялата атмосфера – гостоприемна и приветлива. Страхотно впечатление ни направи Николаос – усмихнат, весел и харизматичен – точно такъв, какъвто си го предствяхме, както и приятелското му отношение и откровеност. Станахме свидетели на огромния му професионализъм, придружен с точната доза чувство за хумор и самоирония. Присъствахме на вълнуващи разговори, интересни истории и забавни репортажи.

След като с огромно изумление станахме свидетели на целия процес по заснемане на предаването, стана време и за най-вълнуващата част – интервюто. Додо беше много пряк и добродушен, отговаряше чистосърдечно и неподправено. Научихме много за него, чухме култови истории от ученическите му години и си тръгнахме със страхотен спомен и желание да го посетим отново. Сега правим и Вас съпричастни на преживяното, като в следващите редове можете да прочетете част от интервюто с Николаос и да разберете малко повече за него и за нашето училище. Приятно четене!

Как се запали по рок музиката?

Беше в 32-ро и беше покрай съучениците ми. Първоначално като всеки метъл тръгнах с по-лежерни банди от типа на „Simple Plan“ - поп-рок, пънк-рок. Не беше точно метъл, но в един момент започна да става „по-тежко“ – „Megadeth“ и т.н. и нещата си

станаха органични. Имахме си и рок група - „Reckoning“.

Откъде дойде идеята да я основате?

Просто си казахме - нека си направим банда. Момчешкият ентузиазъм, който имахме, се превърна в група и всичко стана на шега. Ние нямахме никаква представа, че ще се случи нещо голямо,

но го правихме за удоволствие. Тогава се запознахме и с Деси (Петрова), и с Илианка (Траянова), дойдоха на една наша репетиция и всичко започна да се развива.

Как избрахте госпожа Петрова за мениджър?

Не съм сигурен как точно стана.

- Госпожа Петрова: Ти ми събщи в междучасието.

Решихме, че имаме нужда от мениджър, от някой, който да ни насочва, и Деси беше човекът. Тя винаги беше до нас – присъстваше на репетиции, слушаше ни, помагаше ни и всъщност това беше най-логичният избор. Явно просто съм отишъл и съм ѝ го съобщил.

Разкажи ни за някой от концертите на „Reckoning“.

Имахме концерт на училището в зала „София“ – там, където сега е парламентът, а преди това беше сградата на Народното събрание – и ние свирихме „Megadeth“ в залата, в която Тодор Живков е изнасял речи. Това беше първото ни излизане на сцена и се надявам да няма записи.

Знаем, че си водил предаване – „Вечерна проверка“ – какво ще ни разкажеш за него?

Стигнах дотам отново благодарение на Деси. Румен Янев, той е рок динозавър, лека му пръст, се свързал с нея и ѝ казал, че има нужда от ученици от 10-ти клас, които да водят вечерно предаване. Тогава вече бях 12-ти клас, но тя веднага се сетила за мен, понеже знаеше, че имам огромен афинитет към журналистиката. Започнахме да правим това предаване, беше във вече несъществуващото онлайн радио „OFFRoad“ и моята част се казваше „Сам на бара“ – по една песен на Жоро Минчев. Беше много приятно, правих си класации, каних гости, разбира се Деси беше първият. Гостуваха ми мои

приятели заминали за чужбина, говорихме си за бягството от България. Беше много ентузиазизиран период, в който си мислих, че правя нещо много важно и грандиозно и за мен това беше целият свят. Вярвам, че и за вас сега е така, с това, което правите.

Как и кога избра журналистиката?

Това започна да става малко по-бавно. В часовете по литература виждах колко е лесно и приятно да пишеш красиви думи, всичко да звучи логично. И реших, че явно с това ще мога да се справя. Моментът, в който наистина си казах „С това искам да се занимавам“ беше, когато преди 10 години, на 115-тата годишнина на училището, аз, Деси и Нели Костова отидохме в БНР, за да даваме интервю. И когато влязохме в студиото, се появи водещата, която в този ранен час беше много усмихната, много ведра. Студиото беше супер светло и много модерно. Сложих си слушалките за първи път, чух радио глас, микрофонът беше пред мен и си казах „Край – това е!“. И оттогава знаех, че няма да правя нищо друго, освен журналистика.

- Госпожа Петрова: Даже на излизане от радиото си спомням, че ми каза „Сега вече съм убеден, че искам да правя това!“.

Как стигна до OFFNews?

Отново покрай радиото – то беше на OFFNews. Малко преди матурите казах на главния редактор Владо Йончев, че искам да спра да водя предаването, за да мога да се подготвя. Тогава спрях да

се занимавам с каквото и да било и започнах само да уча. Лятото той отново ми звънна и ме попита дали искам да работя при него. По това време бях приет журналистика във ФЖМК и си мечтаех точно това. Изкарах седем години там. Работих като стажант репортер, репортер, разследващ, каквото се сетиш.

Ще ни разкажеш ли за наградата Валя Крушкина, която си получил?

Получих я за едно разследване, което направихме. Ходихме до Полша. Беше за купуването на гласове на местното ромско население и беше супер интересно, защото го правихме с човека, който първи ме накара да мисля за това да стана журналист - Стоян Георгиев от БТВ. Имах тази възможност да се запозная с него и да работим съвместно с OFFNews и БТВ. Преди много години имаше един репортаж, в него влизаше като учител под прикритие в едно циганско

училище. Разказваше колко е зле училището, децата и резултатите. Но неговото отношение промени работата на учениците. Както в началото се виждаха едни разхайтени деца, така и когато учителят показва добро отношение към тях, същите тези деца отиваха при него да го молят за съвет, а оценките на всички се бяха вдигнали много. И това беше примерът, който аз също исках да давам чрез журналистиката. Той показва, че чрез своята работа можеш да направиш истината видима. А истината е едно от най-лесните неща за показване, защото няма нужда да се замисляш.

Как стигна до Comedy Club Sofia?

Видях едно събитие във фейсбук за отворен микрофон, това е за аматьори. Имаше награда от 100 лв. и просто реших да се явя. Не съм мислел, че ще ставам велик комедиант или че това ще ми бъде заниманието оттук нататък. Всичко става много органично при мен, когато говорим за кариери. Явих се на тази аматьорска вечер и я спечелих. И това ми даде много силен тласък и мотивация и се явих още веднъж, и още веднъж и всичките ги спечелих. Накрая Иван Кирков, шефът на клуба, ме попита искам ли да работим заедно, да съм само комедиант и трябваше да избирам между журналистиката и комедията. В журналистиката работех вече 7 години и се бях разочаровал достатъчно пъти. Дадох си сметка, че трябва да ставам или сериозен журналист и да няма нищо забавно около мен, или трябва да оставя това и

да се захвана с комедията. Предпочетох нея.

Колко пъти си бил комедиант на годината и какви други награди, свързани с тази професия си получавал?

Получавал съм „Дебют на годината“, „Орен Мис-ър на годината“ за 2016 г., „Видео на годината“ и с Петя Кюпова си разделихме „Комедиант на годината“.

Как стигна до БТВ?

В БТВ попаднах по следния начин - година преди да дойда тук, в шоуто, кандидатствах за работа в новините и отидох на интервю. Тогава още бяха Венелин Петков и Гена Трайкова. Заговорихме се с тях и всъщност много ме харесаха, но в крайна сметка не ме взеха за това, за което кандидатствах. Оказа се, че аз съм доста добър за това, което съм искал да правя - да работя за сайта им. Те така и не ми се обадиха повече, но година по-късно, когато тук е започнало да се мисли върху това шоу, започнали да се нахвърлят имена за всякакви хора. Първоначално идвам като сценарист, а Гена Трайкова е причината аз да бъда тук, защото миналата година, когато аз съм бил на интервю, ѝ е направило впечатление, че

съм човек, който е по-забавен, не съм типичен новинар и може би ще свърша работа на едно актуално хумористично предаване, каквото е и нашето.

Как реши да напишеш книга?

Исках да напиша нещо, но не знаех какво да е. Вече бях започнал с „Ревюта на вафли“ и ме извикаха от Ozone, за да направим мърч. В крайна сметка реших, че вместо това ще напиша книга. Стана много бързо – за месец и половина беше готова и бях много щастлив. За няколко месеца вече беше в тираж.

Ти си барабанист, журналист, комедиант и водещ. Кое е любимото ти?

Ще отговоря абстрактно – любимото ми е да бъда АЗ!

- А кой си ти?

Додо! Нищо друго не мога да кажа, защото то включва всичко. Дори когато говори, човек може да се чувства като барабанист. Много вярвам в ритъма на думите и изреченията. Размахвам ръце и привличам внимание постоянно - това е от воденето. Думите, които знам, са от

журналистиката и от опита, който имам с писането. Всичко е много свързано. Няма как да се разделиш, винаги си съвкупност от всички неща, които можеш или не можеш да правиш. Най-лошият моряк съм например.

А кой ти е любимият спомен от 32-ро?

Най-вече запознанствата, това, което съм постигнал, хората, с които съм се запознал, приятелствата, които са останали, това са най-ценните неща, които са се случили в 32-ро. Със сигурност мога да кажа, че спомените са безкрайно много.

Какво те вдъхновява?

Работя за удовлетворението от работата. Това наистина ме вдъхновява!

Специални благодарности на Николаос, че сърдечно се отзова на предложението ни, както и на госпожа Петрова и господин Михайлов, с чиято помощ интервюто се осъществи.

МАРШ НА 32. СУИЧЕ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Деца на родната просвета,
поели своя светъл път,
в душите ни звучи и свети
на Климент Охридски зовът.

Да носиш неговото слово
и неговия образ свет
в дни хубави и в дни сурови
като учителски завет.

Наследството му величаво
с младежки порив и подем
на бъдещето за прослава,
Българийо, ще предадем.

Деца на родната просвета,
ний виждаме през всеки час
как сведени са плодовете
на утрешните дни над нас.

ВЪТЪ РАКОВСКИ

ТВОРЧЕСКИ ЕКИП:

☞ *Господин Петър Михайлов*

☞ *Госпожа Десислава Петрова*

☞ *Теодора Вербовска - 10. Е.*

☞ *Ивена Димитрова - 10. Е.*

☞ *Рая Симеонова - 10. Е.*

☞ *Аделина Петкова - 10. Е.*

☞ *Калина Ралчева - 10. Б.*

☞ *Красимира Христова - 10. В.*

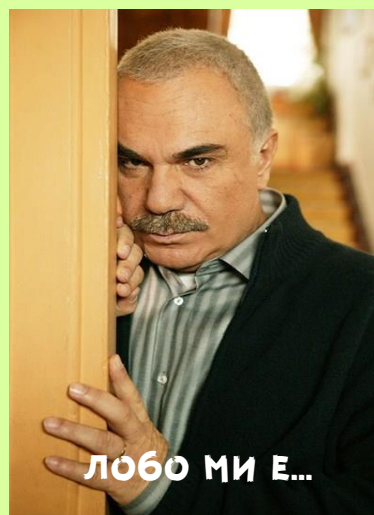
☞ *Карина Гатева - 10. В.*

☞ *Мира Милушева - 10. А*

☞ *Мартина Бояджиева - 9. А.*

☞ *Деница Вълева - 9. А.*

Училищен вестник на 32. СУИЧЕ “Св. Кл. Охридски”, свързан изцяло с живота, който протича на тази територия. Редакционна колегия: г-н Петър Михайлов (учител по БЕЛ), г-жа Десислава Петрова (старши учител по БЕЛ), Теодора Вербовска, Ивена Димитрова, Рая Симеонова, Аделина Петкова, Калина Ралчева, Красимира Христова, Карина Гатева, Мира Милушева, Мартина Бояджиева, Деница Вълева. Броят е приключен на 04. 01. 2022г. Главен редактор на брой 3(9) е: Теодора Вербовска.

Али Ръза е култовият герой с любимата на зрителите фраза „Лошо ми е“. Малко повече за нея можете да научите именно от Николаос Цитиридис тук:

<https://offnews.bg/oftopic/zashto-na-ali-raza-vse-mu-e-losho-413800.html>